

СЪД НА ЕВРОΠΕΪСΚΙТЕ ОБЩНОСТИ  
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS  
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ  
DE EUROPEISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL  
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN  
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS  
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES  
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES  
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH  
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE  
EIROPAS KOPIENU TIESA



EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS  
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA  
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ  
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN  
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH  
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS  
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE  
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV  
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI  
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN  
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 20/07**

6 Μαρτίου 2007

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-338/04, C-359/04 και C-360/04

*Ποινικές δίκες κατά Massimiliano Placanica κ.λπ.*

**ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΡΙΝΕΙ ΟΤΙ ΟΙ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ  
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ  
ΑΠΟ ΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥΝ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ  
ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΑΝΤΙΒΑΙΝΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ**

*Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιβάλλει ποινικές κυρώσεις για τη μη εκπλήρωση προϋποθέσεως διοικητικής φύσεως, οσάκις το ίδιο αποκλείει ή καθιστά αδύνατη, κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου, την εκπλήρωση της προϋποθέσεως αυτής*

Κατά την ιταλική νομοθεσία, η άσκηση δραστηριοτήτων διοργανώσεως τυχερών παιγνίων ή συγκεντρώσεως στοιχημάτων εξαρτάται από την προηγούμενη παραχώρηση **αδείας των αρμόδιων αρχών** και χορήγηση **αδείας της αστυνομίας**. Οι παραβάσεις των οικείων διατάξεων επισύρουν ποινικές κυρώσεις, με ανώτατο όριο την τριετή φυλάκιση.

Το 1999, οι αρμόδιες ιταλικές αρχές παραχώρησαν, κατόπιν διαγωνισμού, 1 000 άδειες διαχειρίσεως στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων και 671 νέες άδειες για την αποδοχή στοιχημάτων επί ιπποδρομιών (329 άδειες που είχαν παραχωρηθεί κατά το παρελθόν ανανεώθηκαν αυτομάτως). Οι άδειες αυτές παραχωρήθηκαν για έξι έτη, με δυνατότητα παρατάσεως της ισχύος τους για μία ακόμη εξαετία. Οι επιχειρήσεις που είχαν συσταθεί υπό τη μορφή κεφαλαιουχικών εταιριών, των οποίων οι μετοχές ήταν εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αποκλείστηκαν από τους επίμαχους διαγωνισμούς.

Μεταξύ αυτών ήταν και η εταιρία αγγλικού δικαίου Stanley International Betting Ltd, κάτοχος αδείας του Δήμου του Λίβερπουλ, η οποία ανήκει στον όμιλο Stanley Leisure plc που είναι εταιρία αγγλικού δικαίου, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, και, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, τέταρτος μεγαλύτερος bookmaker και πρώτη στην εκμετάλλευση οίκων τυχερών παιγνίων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η Stanley ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ιταλία μέσω «κέντρων διαβιβάσεως δεδομένων» (ΚΔΔ), των οποίων η διαχείριση ασκείται από ανεξάρτητους οικονομικούς φορείς, συνδεδεμένους συμβατικώς με τη Stanley, που διαθέτουν στους στοιχηματίζοντες πρόγραμμα τηλεματικής, το οποίο τους παρέχει πρόσβαση στον διακομιστή της Stanley στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι M. Placanica, C. Palazzese και A. Sorricchio ασκούν τη διαχείριση ΚΔΔ συνδεδεμένων με τη Stanley. Το 2004, ασκήθηκε εις βάρος τους ποινική δίωξη και παραπέμφθηκαν ενώπιον του Tribunale di Larino και του Tribunale di Teramo για την άσκηση οργανωμένης δραστηριότητας συγκεντρώσεως στοιχημάτων χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αστυνομίας. Τα δικαστήρια αυτά ζήτησαν από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να διευκρινίσει αν η ιταλική νομοθεσία περί τυχερών παιγνίων είναι συμβατή προς τις κοινοτικές αρχές της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, ότι εθνική κανονιστική ρύθμιση απαγορεύουσα – επ' απειλή ποινικών κυρώσεων – την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα των τυχερών παιγνίων, ελλείψει παραχωρήσεως αδειάς από τις αρμόδιες αρχές ή χορηγήσεως αδειάς από την αστυνομία του οικείου κράτους μέλους, συνεπάγεται περιορισμούς της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Πάντως, οι ηθικής, θρησκευτικής ή πολιτιστικής φύσεως ιδιομορφίες, καθώς και οι ηθικώς και οικονομικώς επιζήμιες για το άτομο και την κοινωνία συνέπειες των παιγνίων και των στοιχημάτων μπορούν να δικαιολογήσουν παρόμοιους περιορισμούς. Εντούτοις, οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να είναι σύμφωνοι προς την αρχή της αναλογικότητας. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο εξετάζει τις προϋποθέσεις που θέτει η ιταλική νομοθεσία.

### **Η παραχώρηση αδειών**

Η Ιταλία ακολουθεί μια πολιτική αναπτύξεως του τομέα των τυχερών παιγνίων, η οποία έχει ως σκοπό να προσελκύσει προς τις δραστηριότητες που ασκούνται κατόπιν αδειάς και βάσει των προβλεπόμενων από τον νόμο κανόνων όσους επιδίδονται σε παράνομα παίγνια και στοιχήματα. Το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι, προς επίτευξη του σκοπού αυτού, οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες κατόπιν αδειάς πρέπει να προσφέρουν μια αξιόπιστη και, ταυτοχρόνως, ελκυστική εναλλακτική επιλογή σε σχέση με τα παράνομα παίγνια, τούτο δε συνεπάγεται την προσφορά ευρέος φάσματος παιγνίων, την εκτεταμένη προβολή των δραστηριοτήτων τους μέσω της διαφημίσεως και τη χρησιμοποίηση σύγχρονων μεθόδων διανομής.

Προς δικαιολόγηση του ισχύοντος συστήματος παραχωρήσεως αδειών, η Ιταλική Κυβέρνηση επικαλέστηκε τον σκοπό της αποτροπής της εκμεταλλεύσεως των δραστηριοτήτων στον τομέα των τυχερών παιγνίων για εγκληματικούς σκοπούς. Το Δικαστήριο δέχεται ότι **ένα σύστημα παραχωρήσεως αδειών μπορεί πράγματι να συνιστά αποτελεσματικό μηχανισμό ελέγχου των επιχειρήσεων** που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό.

Όμως, το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του επαρκή πραγματικά στοιχεία για να εκτιμήσει το συμβατό του περιορισμού του συνολικού αριθμού των παραχωρούμενων αδειών προς το κοινοτικό δίκαιο. **Το γεγονός ότι ο αριθμός των παραχωρούμενων αδειών κρίθηκε «επαρκής» για ολόκληρη την ιταλική επικράτεια βάσει ειδικής εκτιμήσεως δεν δικαιολογεί, καθαυτό, τα απορρέοντα από τον εν λόγω περιορισμό εμπόδια στην άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης εγκαταστάσεως και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.** Συναφώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι στα αιτούντα δικαστήρια εναπόκειται να διαπιστώσουν αν η εθνική κανονιστική ρύθμιση, καθόσον περιορίζει τον αριθμό των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τυχερών παιγνίων, συμβάλλει πράγματι στην επίτευξη του σκοπού που επικαλέστηκε η Ιταλική Κυβέρνηση, ήτοι στην αποτροπή της εκμεταλλεύσεως των δραστηριοτήτων στον εν λόγω τομέα για εγκληματικούς σκοπούς ή για απάτες.

Επιπλέον, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **ο πλήρης αποκλεισμός των κεφαλαιουχικών εταιριών από τους διαγωνισμούς για την παραχώρηση αδειών βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού** της αποτροπής του ενδεχομένου συμμετοχής των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τυχερών παιγνίων σε εγκληματικές

πράξεις ή απάτες. Πράγματι, υπάρχουν και άλλοι τρόποι ελέγχου των λογαριασμών και των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αυτών, οι οποίοι περιορίζουν λιγότερο την ελευθερία εγκαταστάσεως και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών (παραδείγματος χάρη, η συλλογή πληροφοριών για τους εκπροσώπους ή τους κυρίους μετόχους τους). Το Δικαστήριο προσθέτει ότι ο παράνομος χαρακτήρας του αποκλεισμού ορισμένων επιχειρήσεων από τους διαγωνισμούς συνεπάγεται την υποχρέωση του κράτους μέλους να θεσπίσει διαδικαστικούς κανόνες προς διασφάλιση των δικαιωμάτων που οι επιχειρήσεις αυτές αντλούν από το άμεσο αποτέλεσμα του κοινοτικού δικαίου (παραδείγματος χάρη, την ανάκληση και την αναδιανομή των αδειών που έχουν παραχωρηθεί). Εν τω μεταξύ, δεν μπορούν να επιβληθούν κυρώσεις στις εν λόγω επιχειρήσεις για την άσκηση δραστηριοτήτων χωρίς την προηγούμενη παραχώρηση αδειάς.

### **Η χορήγηση αδειάς της αστυνομίας**

Η διαδικασία χορηγήσεως αδειάς από την αστυνομία προϋποθέτει την προηγούμενη παραχώρηση αδειάς από τις αρμόδιες αρχές και, συνεπώς, πάσχει τις ίδιες πλημμέλειες που πλήττουν αυτήν την παραχώρηση. Κατόπιν αυτού, δεν μπορεί να προσαφθεί σε πρόσωπα, τα οποία, κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου, αποκλείονταν από τη διαδικασία παραχώρησεως αδειών από τις αρμόδιες αρχές, ότι άσκησαν δραστηριότητες χωρίς την προηγούμενη χορήγηση αδειάς της αστυνομίας.

### **Οι ποινικές κυρώσεις**

Η ποινική νομοθεσία εμπίπτει, κατ' αρχήν, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, πλην όμως το κοινοτικό δίκαιο επιβάλλει περιορισμούς στην αρμοδιότητα αυτή: ειδικότερα, η ποινική νομοθεσία δεν μπορεί να περιορίζει τις θεμελιώδεις ελευθερίες που διασφαλίζει το κοινοτικό δίκαιο. Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιβάλλει ποινικές κυρώσεις για τη μη εκπλήρωση προϋποθέσεως διοικητικής φύσεως, οσάκις το οικείο κράτος μέλος αποκλείει ή καθιστά αδύνατη, κατά παράβαση του κοινοτικού δικαίου, την εκπλήρωση της προϋποθέσεως αυτής. Συνεπώς, η Ιταλική Δημοκρατία δεν μπορεί να επιβάλλει ποινικές κυρώσεις σε πρόσωπα όπως οι κατηγορούμενοι των κύριων δικών για την άσκηση οργανωμένης δραστηριότητας συγκεντρώσεως στοιχημάτων χωρίς την προηγούμενη παραχώρηση αδειάς από τις αρμόδιες αρχές ή χορήγηση αδειάς από την αστυνομία.

*Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.*

*Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: BG CS DE EL EN ES FR HU IT NL PL PT RO SK SL*

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου*  
[http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-338/04,  
C-359/04 et C-360/04](http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-338/04,C-359/04 et C-360/04)

*Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.*

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis*  
*Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*

